

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/19-02/40
URBROJ: 613-16-19-7

Osijek, 19. studenoga 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
GRADA OSIJEKA ZA 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O GRADU	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje i izvršenje proračuna	3
	Financijski izvještaji	5
	Javna nabava	15
III.	REVIZIJA ZA 2018.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2018.	18
	Provedba naloga i preporuka	19

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Grada Osijeka (dalje u tekstu: Grad) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Grada sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Grada za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Grada za 2018. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama. Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi. Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Grada

Grad je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O GRADU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 95/08 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Grad obuhvaća jedanaest naselja s ukupno 107 784 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2011.). Prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), Grad je prema indeksu razvijenosti razvrstan u drugu četvrtinu iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Grad je sjedište Osječko-baranjske županije i ima status velikog grada. Prema odredbama članka 19.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), veliki grad kao i grad sjedište županije u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području, održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada ustrojeni su ured gradonačelnika, ured Grada, unutarnja revizija (koncem 2018. zaposlena voditeljica i unutarnji revizor) i devet upravnih odjela. Koncem 2017. Grad je imao 221 zaposlenika, devet osoba na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa i pet dužnosnika koji su dužnost na koju su izabrani obavljali profesionalno. Koncem 2018. ima 211 zaposlenika, osam osoba na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa i tri dužnosnika koji dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2018. i u vrijeme obavljanja revizije je gradonačelnik Ivan Vrkić. Gradsko vijeće ima 37 vijećnika.

Grad ima četiri proračunska korisnika (dvije kazališne ustanove, dječji vrtić i gradsku galeriju) u kojima je koncem godine bilo 656 zaposlenika i čije rashode za plaće i materijalne rashode osigurava Grad. Također, u gradskom proračunu se iz decentraliziranih sredstava financiraju rashodi za 21 korisnika (javnu vatrogasnu postrojbu, prosvjetno kulturni centar, centar za odgoj i obrazovanje te 18 osnovnih škola), u kojima je koncem godine bilo 1 218 zaposlenika. Kao jedini osnivač ima 100,0 % udjela u vlasništvu tri trgovačka društva (za organizaciju sajмова, podupiranje i razvoj poduzetništva i upravljanje nekretninama), a zajedno s Republikom Hrvatskom, drugim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama, Grad je suosnivač 15 trgovačkih društava u kojima ima od 9,1 % do 99,5 % udjela u temeljnom kapitalu.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun i izmjene proračuna te Odluka o izvršavanju proračuna doneseni su u skladu s propisima. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu 593.805.444,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 591.800.000,00 kn, te je planiran višak prihoda i primitaka u iznosu 2.005.444,00 kn. Donesene su dvije izmjene i dopune proračuna.

Izmjenama i dopunama proračuna iz studenoga 2018., prihodi i primici planirani su u iznosu 537.890.740,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 536.000.000,00 kn, te je planiran višak prihoda i primitaka za pokriće manjka iz prethodnih godina u iznosu 1.890.740,00 kn. Izmjenama i dopunama proračuna prihodi i primici su planirani za 55.914.704,00 kn, a rashodi i izdaci za 55.800.000,00 kn ili 9,4 % manje u odnosu na proračun. Na smanjenje proračunskih prihoda i primitaka najviše je utjecalo smanjenje primitaka od zaduživanja u iznosu 44.321.756,00 kn, a na smanjenje proračunskih rashoda i izdataka najviše je utjecalo smanjenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 61.607.213,00 kn.

Nakon donošenja izmjena i dopuna proračuna u prosincu 2018. gradonačelnik je donio dva zaključka o preraspodjeli sredstava u proračunu u iznosu 2.424.780,00 kn. Prva preraspodjela uz umanjenje u ukupnom iznosu 240.000,00 kn ili 0,04 % proračuna, od čega je jedna stavka umanjena 5,0 %. Druga preraspodjela uz umanjenje u ukupnom iznosu 2.184.780,00 kn ili 0,41 % proračuna, od čega je maksimalni iznos stavke koja je umanjena 5,0 %.

Proračun, izmjene i dopune proračuna te Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Grada i njegovih proračunskih korisnika. Prihodi i primici proračuna, bez vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika, planirani su u iznosu 481.704.829,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 479.593.042,00 kn te je planiran višak prihoda i primitaka u iznosu 2.111.787,00 kn.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna, prihodi i primici za 2018. ostvareni su u iznosu 498.304.117,00 kn, što je za 39.586.623,00 kn ili 7,4 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na primitke od zaduživanja, koji su ostvareni manje za 21.125.501,00 kn ili 39,1 %, prihode od pomoći, koji su ostvareni manje za 18.987.882,00 kn ili 19,9 % i prihode od poreza na imovinu koji su ostvareni više za 7.016.113,00 kn ili 31,2 %. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 491.613.644,00 kn, što je za 44.386.356,00 kn ili 8,3 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na rashode za nabavu nefinancijske imovine, koji su ostvareni manje za 23.485.931,00 kn ili 20,9 % i materijalne rashode koji su ostvareni manje za 10.730.028,00 kn ili 7,6 %. Ostvaren je višak prihoda i primitaka u iznosu 4.004.330,00 kn.

Uz proračun donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2019. i 2020. Prema spomenutim projekcijama, za 2019. planirani su prihodi i primici u iznosu 657.805.444,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 655.800.000,00 kn, te je planiran višak prihoda i primitaka u iznosu 2.005.444,00 kn. Za 2020. planirani su prihodi i primici u iznosu 479.805.444,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 479.000.000,00 kn, te je planiran višak prihoda i primitaka u iznosu 805.444,00 kn.

Grad je donio plan razvojnih programa koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja Grada u razdoblju 2018. do 2020., povezane s proračunom te programskom i organizacijskom klasifikacijom. Spomenutim planom vrijednosno najznačajnija sredstva planirana su za povećanje konkurentnosti gospodarstva u iznosu 119.880.000,00 kn (od čega 3.504.000,00 kn u 2018.), razvoj kulturnih djelatnosti u iznosu 62.153.577,00 kn (7.123.577,00 kn u 2018.) te uređenje i gospodarenje prostorom u iznosu 28.407.231,00 kn (16.811.250,00 kn u 2018.). Tijekom 2018. za povećanje konkurentnosti gospodarstva (izradu projektne dokumentacije i studija izvodivosti) utrošeno je 716.158,00 kn, razvoj kulturnih djelatnosti 4.607.667,00 kn te uređenje i gospodarenje prostorom 14.275.216,00 kn.

Financijski izvještaji

Grad vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim tijelima u propisanom roku te su objavljeni na mrežnoj stranici Grada.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Grada i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Grad financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu 440.902.823,00 kn, što je za 29.281.413,00 kn ili 7,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	217.539.679,00	256.774.221,00	118,0
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	49.062.441,00	53.494.567,00	109,0
3.	Prihodi od imovine	26.146.860,00	23.456.643,00	89,7
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	58.215.271,00	56.090.059,00	96,3
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.066.500,00	335.238,00	31,4
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	2.605.335,00	1.753.142,00	67,3
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	33.311.745,00	16.194.057,00	48,6
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	23.673.579,00	32.804.896,00	138,6
	Ukupno	411.621.410,00	440.902.823,00	107,1

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu 256.774.221,00 kn ili 58,3 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 56.090.059,00 kn ili 12,7 % i pomoći u iznosu 53.494.567,00 kn ili 12,1 %. Svi drugi prihodi i primici iznose 74.543.976,00 kn ili 16,9 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od dodatnog udjela u porezu na dohodak, pomoći, naknada za koncesije, zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, komunalnu naknadu, komunalni i vodni doprinos, doprinos za šume, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, spomeničku rentu, namjenska sredstva za gradnju objekata komunalne infrastrukture, donacije, prihode od prodaje neizgrađenog građevinskog zemljišta, stambenih objekata i druge imovine te primitke od zaduživanja i prodaje poslovnog udjela.

Ostvareni su u iznosu 168.179.873,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 38,1 %.

Prihodi od poreza u iznosu 256.774.221,00 kn odnose se na prihode od poreza i prireza na dohodak u iznosu 224.116.497,00 kn (u okviru kojeg je ostvaren dodatni udjel za decentralizirane funkcije osnovnog školstva i vatrogastva u iznosu 8.611.502,00 kn), poreza na promet nekretnina u iznosu 29.316.488,00 kn te gradske poreze (porez na tvrtku, potrošnju i korištenje javnih površina) u iznosu 3.341.236,00 kn. Uveden je prirez porezu na dohodak u visini 13,0 %. Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora i naplate poreza na promet nekretnina i potrošnju obavlja Porezna uprava, a poreza na tvrtku i korištenje javnih površina upravni odjeli Grada.

Pomoći u iznosu 53.494.567,00 kn odnose se na pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 18.909.677,00 kn, pomoći iz državnog proračuna na temelju prijenosa EU sredstava u iznosu 17.789.258,00 kn, od izvanproračunskih korisnika u iznosu 9.280.287,00 kn, iz drugih proračuna u iznosu 6.277.226,00 kn te od institucija i tijela EU u iznosu 1.238.119,00 kn (za financiranje četiri programa prekogranične suradnje).

Tijekom 2018. za financiranje decentraliziranih funkcija u osnovnom školstvu i vatrogastvu ostvareni su, iz pomoći izravnjanja iz državnog proračuna i dodatnog udjela u porezu na dohodak, prihodi u iznosu 27.521.179,00 kn. Na temelju Uredbe o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2018. godinu (Narodne novine 7/18), korisnicima decentraliziranih funkcija utvrđena su sredstva u iznosu 27.431.344,00 kn (za financiranje osnovnog školstva 15.936.250,00 kn, a za financiranje javne vatrogasne postrojbe 11.495.094,00 kn). Gradsko vijeće je u veljači 2018. donijelo odluke o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija osnovnog školstva odnosno vatrogastva. Grad je sastavio i dostavio nadležnim tijelima izvješća o prihodima i rashodima decentraliziranih funkcija osnovnog školstva odnosno vatrogastva. Rashodi korisnika ostvareni su manje za 89.835,00 kn (osnovno školstvo) i više doznačena sredstava uplaćena su u veljači 2019. u državni proračun. Osim toga, Grad je osigurao sredstva izvan standarda za osnovno školstvo u iznosu 927.765,00 kn, a za vatrogastvo u iznosu 3.515.937,00 kn.

Pomoći iz državnog proračuna na temelju prijenosa sredstava Europske unije u iznosu 17.789.258,00 kn odnose se na kapitalne pomoći u iznosu 13.663.091,00 kn (za rekonstrukciju, dogradnju i prenamjenu kulturnog dobra u edukativni i informatički turistički centar mladih te rekonstrukciju i revitalizaciju trga, izradu studije razvoja gradskog prometa Grada, energetske obnovu škola i dva projekta iz programa prekogranične suradnje) i tekuće pomoći u iznosu 4.126.167,00 kn (za projekt pomoćnici u nastavi djeci s poteškoćama, integrirana teritorijalna ulaganja Tehnička pomoć, škola jednakih mogućnosti, podrška za upravljanje energetskom učinkovitošću javnim zgradama i pripreme programa obnove i upravljanja kulturnim dobrima).

Pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu 9.280.287,00 kn odnose se na pomoći Županijske uprave za ceste Osječko-baranjske županije u iznosu 4.996.891,00 kn (za održavanje nerazvrstanih cesta), Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu 4.210.041,00 kn (za sanaciju deponija i odlagališta otpada) i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 73.355,00 kn (za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa).

Pomoći iz drugih proračuna u iznosu 6.277.226,00 kn odnose se na kapitalne pomoći iz državnog proračuna u iznosu 3.706.961,00 kn (za energetska obnova škola, izgradnju dječjeg vrtića, za rekonstrukciju, dogradnju i prenamjenu kulturnog dobra u edukativni i informatički turistički centar mladih te rekonstrukciju i revitalizaciju trga, dva programa prekogranične suradnje i izradu urbanističkih planova), tekuće pomoći iz državnog proračuna u iznosu 1.855.165,00 kn (kompenzacijska mjera za izvršenu izmjenu poreza na dohodak za prosinac 2017., program kulturnog razvitka, projekt kupovine školskih udžbenika, za dislocirani rad javne vatrogasne postrojbe i projekti školski medeni dan te voće i mlijeko), tekuće i kapitalne pomoći iz županijskog proračuna u iznosu 715.100,00 kn (za ogrjev socijalno ugroženim građanima, Osječko ljeto kulture, organizaciju dočeka Nove godine, gledanje utakmice na trgu i uređenje parka, za projekt regionalne vinoteke i uređenje spomen obilježja).

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu 23.456.643,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine (poslovnih objekata, javnih gradskih površina, stambenih objekata, poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i druge imovine) u iznosu 13.592.577,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 3.050.098,00 kn, spomeničke rente u iznosu 3.025.491,00 kn i namjenskih sredstava (sufinanciranja građana) za gradnju objekata komunalne infrastrukture u iznosu 2.676.030,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu 56.090.059,00 kn, od čega su vrijednosno značajniji prihodi od komunalne naknade u iznosu 43.760.854,00 kn i komunalnog doprinosa u iznosu 7.895.645,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 16.194.057,00 kn odnose se na prihode od prodaje zemljišta u iznosu 10.865.217,00 kn (zamjene zemljišta u vrijednosti 7.140.000,00 kn, prodaje neizgrađenog građevinskog zemljište u iznosu 3.657.613,00 kn i poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 67.604,00 kn), stambenih objekata u iznosu 4.989.491,00 kn, poslovnih objekata u iznosu 338.000,00 kn i opreme u iznosu 1.349,00 kn. Imovina je prodana na temelju javnog natječaja, po procijenjenoj vrijednosti i odluka o prodaji imovine.

Grad je u listopadu 2018. s Poljoprivrednim institutom Osijek (osnivač Vlada Republike Hrvatske) zaključio ugovor o zamjeni zemljišta radi izgradnje IT parka/IT poslovnog centra u Osijeku. Prema ugovoru, Grad mijenja zemljište (oranice) površine 27 794 m², procijenjene vrijednosti 7.140.000,00 kn, za zemljište (oranicu i voćnjak) u vlasništvu Poljoprivrednog instituta površine 25 711 m² procijenjene tržišne vrijednosti 8.640.000,00 kn. Vrijednosti zemljišta utvrđene su na temelju procjene sudskog vještaka. Grad je razliku između vrijednosti zemljišta koju je dobio i koju daje u iznosu 1.500.000,00 kn uplatio Poljoprivrednom institutu u listopadu 2018., u skladu sa zaključenim ugovorom. Na temelju parcelacijskog elaborata formirane su nove čestice/parcele (od dva zemljišta koja su od ranije u vlasništvu Grada i zamijenjenog zemljišta) na kojima je Grad upisan kao vlasnik.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni u iznosu 32.804.896,00 kn odnose se na primitke od zaduživanja u iznosu 31.058.788,00 kn i od prodaje poslovnog udjela u glavnicu trgovačkog društva u iznosu 1.746.108,00 kn.

Primici od zaduživanja u iznosu 31.058.788,00 kn odnose se na realizirana sredstva po dugoročnim kreditima iz 2017. i 2018. za financiranje kapitalnih projekata (3.801.349,00 kn za izgradnju cesta, biciklističkih staza, javne rasvjete i trga te 3.793.620,00 kn za edukativni i informatički turistički centar mladih, na rok od deset odnosno pet godina i kamatnu stopu 2,45 % odnosno 1,84 % fiksno u 2017. i 9.956.688,00 kn za izgradnju škola, dječjeg vrtića i cesta te 3.507.131,00 kn za sufinanciranje provedbe EU projekata, na rok od deset godina i kamatnu stopu 1,59 % odnosno 1,85 % fiksno u 2018.) u iznosu 21.058.788,00 kn i kratkoročno zaduživanje kod poslovne banke u 2018. u iznosu 10.000.000,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 436.898.493,00 kn, što je za 36.761.570,00 kn ili 9,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	32.963.790,00	32.666.599,00	99,1
2.	Materijalni rashodi	77.155.794,00	85.513.778,00	110,8
3.	Financijski rashodi	4.977.731,00	6.702.305,00	134,6
4.	Subvencije	44.471.126,00	51.176.253,00	115,1
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	83.286.604,00	89.979.976,00	108,0
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	11.853.914,00	14.595.683,00	123,1
7.	Ostali rashodi	52.991.987,00	49.530.356,00	93,5
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	59.754.133,00	83.363.005,00	139,5
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	32.681.844,00	23.370.538,00	71,5
	Ukupno	400.136.923,00	436.898.493,00	109,2
	Višak prihoda i primitaka	11.484.487,00	4.004.330,00	34,9

Vrijednosno značajniji udjel imaju rashodi za pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 89.979.976,00 ili 20,6 %, materijalni rashodi u iznosu 85.513.778,00 kn ili 19,6 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 83.363.005,00 kn ili 19,1 %, rashodi za subvencije u iznosu 51.176.253,00 kn ili 11,7 % i ostali rashodi u iznosu 49.530.356,00 kn ili 11,3 %. Svi drugi rashodi i izdaci (rashodi za zaposlene, financijski rashodi, naknade građanima i kućanstvima te izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova) iznose 77.335.125,00 kn ili 17,7 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na povećanje rashoda za nabavu nefinancijske imovine za 23.608.872,00 kn ili 39,5 %, zbog većih ulaganja na građevinskim objektima (najvećim dijelom odnosi se na radove na rekonstrukciji, dogradnji i prenamjeni kulturnog javnog dobra u Edukativni i informativni turistički centar mladih s rekonstrukcijom i revitalizacijom trga).

Rashodi za zaposlene u iznosu 32.666.599,00 kn odnose se na bruto plaće u iznosu 26.156.029,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 4.498.838,00 kn i ostale rashode za zaposlene (otpremnine, uskrsnice i božićnice, naknade za godišnji odmor, dar u naravi, pomoći za smrt člana obitelji i bolovanje duže od 90 dana, jubilarne nagrade te darovi djeci zaposlenika) u iznosu 2.011.732,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 85.513.778,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za usluge u iznosu 64.365.591,00 kn (od čega se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja odnosi 28.444.815,00 kn, komunalne usluge 11.677.472,00 kn, usluge čišćenja javnih površina i pješačkih nathodnika 7.499.906,00 kn i naknadu Poreznoj upravi za utvrđivanje i naknadu poreza na dohodak i poreza na potrošnju), materijal i energiju u iznosu 10.103.832,00 kn (od čega se na električnu energiju odnosi 8.902.436,00 kn) te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu 9.896.531,00 kn (od čega se na naknade članovima predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično odnosi 2.349.783,00 kn, rad s djecom s posebnim potrebama 1.442.107,00 kn, obilježavanje gradskih svečanosti i prigodnih datuma 968.227,00 kn, troškove pučke kuhinje 679.275,00 kn i reprezentaciju 518.272,00 kn). U okviru materijalnih rashoda ostvareni su rashodi za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 54.468.493,00 kn.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu 6.702.305,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu 1.693.672,00 kn, rashode vezane uz ispravak poreza na dodanu vrijednost za zakup poslovnih prostora iz ranijih godina u iznosu 1.247.375,00 kn te naknadu platnog prometa Financijskoj agenciji za trošak uplatnica (za uplatu gradskih prihoda od strane građana) u iznosu 1.103.460,00 kn.

Subvencije u iznosu 51.176.253,00 kn odnose se na subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 47.735.000,00 kn, subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu 2.641.309,00 kn (subvencije za poticanje razvoja poduzetništva u iznosu 2.386.692,00 kn i subvencije kamata po poduzetničkim kreditima u iznosu 254.617,00 kn) te subvencije iz sredstava Europske unije u iznosu 799.944,00 kn (za projekte energetske obnove osnovnih škola i dječjih vrtića).

Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 47.735.000,00 kn odnose se na potpore trgovačkim društvima (deset društava) u vlasništvu ili suvlasništvu Grada za ispunjenje uvjeta za redovno obavljanje poslova. Sredstva su tijekom godine prenesena trgovačkim društvima do visine planirane u proračunu. Vrijednosno značajnije potpore dane su trgovačkom društvu za gradski prijevoz putnika u iznosu 21.100.000,00 kn, trgovačkom društvu za održavanje športskih objekata i terena u iznosu 17.930.000,00 kn i trgovačkom društvu za komunalno gospodarstvo u iznosu 4.000.000,00 kn.

Subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora za poticanje razvoja poduzetništva (potpore poduzetnicima za pokretanje gospodarske aktivnosti poduzetnika početnika, potpore za nabavu i ugradnju strojeva i opreme, potpore za certificiranje proizvoda i procesa, potpore tradicijskim i umjetničkim obrtima, potpore za izradu projektnih prijedloga za sufinanciranje iz fondova Europske unije, potpore za izlaganje na sajmovima te potpore za stručno obrazovanje i osposobljavanje zaposlenika) dodijeljene su u skladu s Općim programom poticanja poduzetništva na području Grada Osijeka, Odlukom o raspisivanju javnog poziva za dodjelu potpora iz Općeg programa, javnog poziva za dodjelu programa objavljenog na mrežnim stranicama Grada te rješenja gradonačelnika o dodjeli potpora.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 89.979.976,00 kn odnose se na prijenose sredstava proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 83.767.703,00 kn (za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 78.850.947,00 kn, izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova u iznosu 3.037.054,00 kn i za rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.879.702,00 kn), pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 4.704.690,00 kn, pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu 1.097.223,00 kn te pomoći na temelju prijenosa EU sredstava u iznosu 410.360,00 kn.

Pomoći unutar općeg proračuna odnose se na tekuće pomoći u iznosu 2.659.398,00 kn (Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici u iznosu 2.460.000,00 kn, Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnost u iznosu 100.000,00 kn i drugima u iznosu 99.398,00 kn) te kapitalne pomoći u iznosu 2.045.292,00 kn (Osječko-baranjskoj županiji za sufinanciranje izgradnje i opremanja Centra za autizam u iznosu 1.446.600,00 kn, Hrvatskim vodama za sufinanciranje projekta uređenja desne obale rijeke Drave u iznosu 446.989,00 kn i drugo u iznosu 151.703,00 kn).

Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu 1.097.223,00 kn odnose se na tekuće pomoći u iznosu 397.928,00 kn (Agenciji za obnovu Osječke Tvrđe u iznosu 323.928,00 kn i drugima u iznosu 74.000,00 kn) i kapitalne pomoći u iznosu 699.295,00 kn (Centru za profesionalnu rehabilitaciju te Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici za sufinanciranje radova na obnovi pročelja zgrada zaštićenih kulturnih dobara u iznosu 399.295,00 kn i Kliničkom bolničkom centru za nabavu dizala za osobe s invaliditetom u iznosu 300.000,00 kn).

Naknade građanima i kućanstvima ostvarene u iznosu 14.595.683,00 kn odnose se na pomoć za podmirenje troškova stanovanja socijalno ugroženih osoba u iznosu 3.977.449,00 kn (najamnine, ogrjev, komunalna naknada, jednokratne pomoći za životne potrebe, prihvatilište za beskućnike i poklone djeci za božićne blagdane), sufinanciranje toplog obroka za djecu u osnovnim školama 3.139.304,00 kn, sufinanciranje produženog boravka u osnovnim školama u iznosu 2.381.519,00 kn, uskrsnice i božićnice za umirovljenike i socijalno ugrožene osobe u iznosu 2.326.700,00 kn, naknade za opremu novorođene djece u iznosu 1.586.000,00 kn, sufinanciranje cijene prijevoza učenika srednjih škola, studenata i osoba s invaliditetom u iznosu 482.686,00 kn, stipendije učenicima i studentima u iznosu 417.200,00 kn i druge naknade u iznosu 284.825,00 kn. Naknade građanima i kućanstvima isplaćene su na temelju Programa javnih potreba u socijalnoj skrbi i zdravstvu te odluka i rješenja gradonačelnika.

Ostali rashodi u iznosu 49.530.356,00 kn odnose se na tekuće donacije u iznosu 27.737.964,00 kn, kapitalne pomoći u iznosu 21.350.485,00 kn, kapitalne donacije u iznosu 431.978,00 kn (za uređenje pročelja kulturnih dobara te opremanje i uređenje sportskih objekata) te kazne, penale i naknade štete u iznosu 9.929,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće donacije odnose se na provedbu programa javnih potreba u sportu u iznosu 18.276.749,00 kn, javnih potreba u socijalnoj skrbi i sufinanciranje rada gradskog društva Crvenog križa u iznosu 2.948.795,00 kn, vatrogasne zajednice u iznosu 2.484.000,00 kn, javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju u iznosu 980.000,00 kn, javnih potreba u osnovnom školstvu i posebnim programima obrazovanja i znanosti u iznosu 948.180,00 kn, javnih potreba u kulturi u iznosu 584.333,00 kn te javnih potreba u tehničkoj kulturi u iznosu 520.000,00 kn. Sredstva su dodijeljena udrugama na temelju programa javnih potreba te planiranim sredstvima u proračunu.

Kapitalne pomoći odnose se na kapitalne pomoći trgovačkim društvima u suvlasništvu Grada. Pomoći su dane za otplatu kredita iz prethodnih godina u iznosu 19.481.558,00 kn, izvođenje radova na odlagalištima otpada u iznosu 1.177.932,00 kn, radove na rekonstrukciji kolektora i vodovodne mreže u iznosu 391.682,00 kn, izradu projektno-tehničke dokumentacije nadogradnje dva građevinska objekta u iznosu 200.000,00 kn te za provođenje projekta integriranog transporta i mobilnosti u svrhu bolje povezanosti središnje Europe u iznosu 99.313,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 83.363.005,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za rekonstrukciju, dogradnju i prenamjenu kulturno javnog dobra u edukativni i informativni turistički centar mladih te za rekonstrukciju i revitalizaciju trga u iznosu 14.230.665,00 kn, energetske obnovu triju osnovnih škola u iznosu 9.857.996,00 kn, zamjenu građevinskog zemljišta u iznosu 8.640.000,00 kn, proširenje i sanaciju odlagališta komunalnog otpada u iznosu 5.296.736,00 kn, izgradnju dječjeg vrtića u iznosu 3.948.556,00 kn, rekonstrukciju šetališta (Sekuntala park) u iznosu 3.845.548,00 kn, rekonstrukciju dijela ulice u iznosu 3.790.019,00 kn, izgradnju prometnice, javne rasvjete i oborinske odvodnje u jednom naselju u iznosu 3.390.122,00 kn, rekonstrukciju osnovne škole u iznosu 2.818.612,00 kn, izgradnju, sanaciju i rekonstrukciju energetske efikasne javne rasvjete u iznosu 2.661.127,00 kn, tehničko održavanje nerazvrstane ceste u iznosu 2.426.504,00 kn, izgradnju školske sportske dvorane osnovne škole u iznosu 1.667.530,00 kn, rekonstrukciju osnovne škole u iznosu 1.474.006,00 kn, dogradnju osnovne škole – I faza u iznosu 1.219.379,00 kn, nabavu mjernog uređaja za koncentraciju peludi u zraku s rezultatima u realnom vremenu u iznosu 1.200.000,00 kn i izgradnju biciklističkih staza u dvije ulice u iznosu 1.032.637,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni u iznosu 23.370.538,00 kn odnose se na otplatu glavnice primljenog kratkoročnog kredita iz 2017. u iznosu 15.000.000,00 kn te glavnica dugoročnih kredita iz ranijih godina u iznosu 8.370.538,00 kn. Grad se u 2017. zadužio kod poslovne banke u iznosu 15.000.000,00 kn za tekuće potrebe, uz rok povrata 12 mjeseci i kamatnu stopu 1,3 % fiksno godišnje.

Višak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 4.004.330,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 311.787,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 3.692.543,00 kn. Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2018., sredstva će se rasporediti donošenjem Izmjena i dopunama proračuna Grada za 2019. (raspoređeno za otplate glavnica primljenih zajmova 1.746.108,00 kn, te rashode poslovanja 1.946.435,00 kn).

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 2.958.254.408,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2018.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	2.347.876.907,00	2.352.444.105,00	100,2
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	473.229.176,00	481.869.175,00	101,8
1.2.	Građevinski objekti	1.823.872.545,00	1.787.554.240,00	98,0
1.3.	Postrojenja i oprema	1.445.713,00	3.317.115,00	229,4
1.4.	Prijevozna sredstva	40.407,00	33.289,00	82,4
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	31.026.859,00	59.200.804,00	190,8
1.6.	Druga nefinancijska imovina	18.262.207,00	20.469.482,00	112,1
2.	Financijska imovina	620.470.690,00	605.810.303,00	97,6
2.1.	Novčana sredstva	18.777.204,00	26.928.283,00	143,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	11.018.879,00	8.220.735,00	74,6
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	39.954.349,00	39.951.530,00	100,0
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	472.626.350,00	472.707.350,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	63.936.000,00	45.124.537,00	70,6
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	11.428.261,00	10.147.542,00	88,8
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.729.647,00	2.730.326,00	100,0
	Ukupno imovina	2.968.347.597,00	2.958.254.408,00	99,7
3.	Obveze	120.616.174,00	127.632.063,00	105,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	27.566.783,00	23.122.940,00	83,9
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	1.882.966,00	6.427.483,00	341,3
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	86.179.185,00	93.094.400,00	108,0
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	4.987.240,00	4.987.240,00	100,0
4.	Vlastiti izvori	2.847.731.423,00	2.830.622.345,00	99,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.968.347.597,00	2.958.254.408,00	99,7
	Izvanbilančni zapisi	171.171.811,00	153.866.253,00	89,9

Vrijednost građevinskih objekata koncem 2018. u odnosu na stanje početkom godine je manja za 36.318.305,00 kn ili 2,0 %, najvećim dijelom zbog obračuna ispravka vrijednost koji je veći od ulaganja u građevinske objekte. Vrijednost građevinskih objekata odnosi se na vrijednost cesta, nogostupa, parkirališta, tramvajske pruge i drugih prometnih objekata u iznosu 686.292.019,00 kn, zgrada (uredski i stambeni objekti, osnovne škole, vrtići, kazališta, poslovno-kulturni centar, umirovljenički domovi i druge zgrade) u iznosu 584.202.057,00 kn, sportskih objekata u iznosu 352.561.340,00 kn i drugih objekata (odlagališta otpada, javna rasvjeta, gospodarske zone, toplovodi, spomenici, dječja igrališta, vodenica i drugo) u iznosu 164.498.824,00 kn.

Vrijednost postrojenja i opreme koncem 2018. u odnosu na stanje početkom godine veća je za 129,4 % najvećim dijelom zbog nabave mjernog uređaja za koncentraciju peludi u zraku u iznosu 1.200.000,00 kn.

Nefinancijska imovina u pripremi koncem 2018. veća je za 28.173.945,00 kn ili 90,8 % u odnosu na početak godine. Odnosi se na vrijednost ulaganja u građevinske objekte, ceste, parkirališta i drugu imovinu u 2018. i prethodnim godinama, koji nisu završeni, za koje nije ishođena uporabna dozvola i izvršena primopredaja radova. Vrijednosno su najznačajnija ulaganja u rekonstrukciju, dogradnju i prenamjenu kulturno javnog dobra u edukativni i informatički turistički centar mladih te rekonstrukciju i revitalizaciju trga u staroj gradskoj jezgri u iznosu 16.789.692,00 kn, izgradnju školskih sportskih dvorana, dogradnju i energetske obnovu osnovnih škola u iznosu 15.534.392,00 kn, izgradnju i energetske obnovu dječjih vrtića u iznosu 4.030.118,00 kn i komunalnu infrastrukturu u iznosu 3.047.361,00 kn. Tijekom godine završena su ulaganja u iznosu 30.166.842,00 kn te su stavljena u upotrebu i evidentirana na odgovarajućim računima imovine.

Novčana sredstva koncem 2018. iznose 26.928.283,00 kn i veća su za 8.151.079,00 kn ili 43,4 % u odnosu na stanje početkom godine zbog povećanja naplaćenih prihoda od poreza i prireza na dohodak te dobivenih predujmova za provedbu projekata koji se sufinanciraju sredstvima Europske unije.

Dionice i udjeli u glavnici iznose 472.707.350,00 kn, a odnose se na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru u iznosu 472.053.600,00 kn i trgovačkih društava izvan javnog sektora u iznosu 653.750,00 kn. Grad u okviru računa Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru iskazuje vlasničke udjele u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu osnovane s ciljem obavljanja djelatnosti javne namjene (komunalne i druge djelatnosti). Zajmovi, subvencije i kapitalne pomoći prema ovim društvima u proračunu se evidentiraju na računima Zajmovi, Subvencije odnosno Kapitalne pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru. Dionice i udjeli u trgovačkim društvima izvan javnog sektora stečeni su najvećim dijelom kao ošasna imovina. Trgovačkim društvima odnosno obrtnicima izvan javnog sektora izvršene su isplate u području poticanja malog poduzetništva i evidentirane na odgovarajućim računima subvencija.

Potraživanja iznose 102.521.238,00 kn, što je za 22.893.145,00 kn ili 18,3 % manje u odnosu na stanje početkom godine (najvećim dijelom zbog otpisa potraživanja). Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 45.124.537,00 kn, dane zajmove u iznosu 39.951.530,00 kn, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 10.147.542,00 kn i druga potraživanja u iznosu 7.297.629,00 kn. Dospjela su u iznosu 89.229.966,00 kn (od čega su značajnija potraživanja za dane zajmove u iznosu 39.375.222,00 kn i porez na promet nekretnina u iznosu 17.561.809,00 kn). Do svibnja 2018. naplaćena su u iznosu 5.658.680,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja iskazan je u iznosu 26.447.812,00 kn. Tijekom godine poduzimane su mjere za naplatu potraživanja.

Potraživanja za dane zajmove u iznosu 39.951.530,00 kn odnose se na zajmove trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada, predškolskoj ustanovi i nogometnom klubu, po protestiranim jamstvima u ranijim godinama u iznosu 39.095.026,00 kn, zajmove za kreditiranje malog poduzetništva te žena i mladih u iznosu 768.102,00 kn i jamčevinu za operativni najam vozila u iznosu 88.402,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja za porez na promet nekretnina u iznosu 17.561.809,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 11.224.227,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 10.350.980,00 kn, gradske poreze u iznosu 2.162.328,00 kn te zakup i iznajmljivanje imovine (poslovnih prostora, stanova, poljoprivrednog zemljišta, javnih površina i drugo) u iznosu 1.441.341,00 kn.

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine odnose se na potraživanja od prodaje stambenih objekata u iznosu 9.787.703,00 kn i poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 359.839,00 kn. Vrijednosno značajna druga potraživanja odnose se na potraživanja za predujmove dane izvoditeljima (dobavljačima) po projektima Europske unije u iznosu 6.840.237,00 kn.

Obveze iznose 127.632.063,00 kn, što je za 7.015.889,00 kn ili 5,8 % više u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu 93.094.400,00 kn, za rashode poslovanja u iznosu 23.122.940,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 6.427.483,00 kn i naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu 4.987.240,00 kn. Dospjele su u iznosu 1.021.296,00 kn i podmirene su početkom 2019.

Obveze za kredite i zajmove u iznosu 93.094.400,00 kn odnose se na obveze prema poslovnim bankama za sedam dugoročnih kredita za financiranje kapitalnih projekata u iznosu 83.094.400,00 kn i kratkoročnog kredita iz 2018. za tekuće potrebe u iznosu 10.000.000,00 kn. U 2018. Grad se za financiranje kapitalnih projekata, na temelju odluka Gradskog vijeća, zadužio kod dvije poslovne banke u iznosu 45.000.000,00 kn, odnosno 15.000.000,00 kn, na rok od deset godina i kamatnu stopu 1,59 %, odnosno 1,85 % fiksno godišnje. Za zaduživanje je dobivena suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Prema odredbama Odluke o izvršavanju proračuna Grada, Grad se može u 2018. kratkoročno zadužiti najviše do iznosa 25.000.000,00 kuna, najduže do 12 mjeseci isključivo za premošćivanje jaza nastalog zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijeca obveza, u skladu sa zakonom kojim se uređuje proračun.

U okviru obveza iskazane su obveze za primljene predujmove za projekte Europske unije u iznosu 2.516.079,00 kn. Primljena sredstva EU evidentirana su kao obveze za predujmove, a u trenutku nastanka rashoda (razmjerno visini stvorenih rashoda) priznati su prihodi od pomoći na temelju prijenosa sredstava EU smanjenjem obveza za predujmove iz sredstva EU. U 2018. Grad je ostvario 11.218.023,00 kn predujmova za provedbu projekata Europske unije, prihodi od pomoći Europske unije priznati su u iznosu 18.550.173,00 kn (od čega 9.848.229,00 kn iz početnog stanja), a obveze za predujmove iznose 2.516.079,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 153.866.253,00 kn odnose se na jamstva dana trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada i dječjem vrtiću u iznosu 116.974.297,00 kn, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu 33.885.439,00 kn, dane suglasnosti trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Grada za zaduživanje u iznosu 2.870.688,00 kn i ugovor o pravu služnosti na nekretnini u iznosu 135.829,00 kn. Grad je tijekom 2018. i 2019. u posebnim analitičkim evidencijama unutar programske aplikacije kupaca i dobavljača, razvio i uspostavio modul Instrumenti osiguranja plaćanja u kojem su evidentirani svi primljeni i dani instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice, bankarske garancije, mjenice i drugo) za uredno izvršenje ugovora i ozbiljnost ponude, a tijekom obavljanja revizije evidentirani su u poslovnim knjigama za 2019.

U 2018. Grad je dao jamstvo za zaduživanje trgovačkom društvu u većinskom vlasništvu Grada u iznosu 15.000.000,00 kn za sufinanciranje projekata modernizacije tramvajske pruge i nabavu autobusa koji se financiraju iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Kredit je dan na rok deset godina uz fiksnu kamatnu stopu u visini 2,5 % godišnje. Sredstva kredita nisu korištena u 2018.

Javna nabava

Grad je u siječnju 2018. donio plan nabave za 2018. Izmjene i dopune plana donesene su u svibnju, lipnju, srpnju, studenom i prosincu 2018. Planom nabave planirana je nabava roba, radova i usluga ukupne procijenjene vrijednosti 343.884.068,00 kn. Plan nabave nije realiziran u cijelosti, jer u većini slučajeva, nakon prijave na javne pozive, Grad do konca 2018. nije dobio odluke o bespovratnim sredstvima iz Europske unije odnosno nisu bili potpisani ugovori o sufinanciranju projekta. Zbog navedenog, u 2018. nisu provedeni po vrijednosti značajniji postupci javne nabave (izgradnja Centra za obnovljive izvore energije procijenjene vrijednosti 55.000.000,00 kn, izgradnja infrastrukture Tvrđe 47.680.000,00 kn, pružanje energetske usluge u uštedi električne energije u javnoj rasvjeti Grada 31.400.000,00 kn, građevinski radovi na sanaciji odlagališta Nemetin 15.000.000,00 kn, izgradnja sustava odvodnje oborinskih voda u industrijskoj zoni Nemetin 12.000.000,00 kn, radovi rekonstrukcije zgrade Hrvatske željeznice infrastruktura i prenamjena u kreativni inkubator Skretnica 11.800.000,00 kn, izgradnja polivalentnih prostora za organizaciju sajamskih priredbi 11.760.000,00 kn i radovi rekonstrukcije i dogradnje tvrđave i prenamjena u Centar za posjetitelje Tvrđe procijenjene vrijednosti 11.648.000,00 kn). U srpnju 2017. donesen je Pravilnik o stvaranju i praćenju ugovornih obveza Grada za nabavu roba, radova i usluga kojima su utvrđeni načini i postupci jednostavne nabave i objavljen je na mrežnim stranicama Grada.

Prema statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2018., ukupna vrijednost javne nabave, na temelju provedena 34 otvorena postupka javne nabave i jednog pregovaračkog postupka bez prethodne objave, iznosila je 72.604.173,00 kn (radova u iznosu 49.969.378,00 kn, roba u iznosu 13.169.191,00 kn i usluga u iznosu 9.465.604,00 kn), bez poreza na dodanu vrijednost te ukupna vrijednost jednostavne nabave 12.481.511,00 kn (usluga u iznosu 6.971.565,00 kn, radova u iznosu 3.126.075,00 kn i roba u iznosu 2.383.871,00 kn), bez poreza na dodanu vrijednost. Za Grad, trgovačka društva u vlasništvu ili suvlasništvu Grada, dječje kazalište i dječji vrtić provedena je objedinjena nabava za usluge mobilne telefonije, poštanske usluge i gume za vozila u iznosu 3.004.894,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave i registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u okviru Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Grada.

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 1. travnja do 19. studenoga 2019.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi poslovanja Grada.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. - 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija - prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
3. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17)
4. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, članak 3. (Narodne novine 78/15)
6. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 7. (Narodne novine 139/10 i 19/14)
7. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 44. (Narodne novine 39/13, 48/15)
8. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 49. (Narodne novine 20/18 i 115/18)
9. Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, članak 31. (Narodne novine 86/12, 143/13 i 65/17)
10. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
11. Odluka o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Narodne novine 151/14)

12. Zakon o pravu na pristup informacijama, članak 10. (Narodne novine 25/13 i 85/15)
13. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15)
14. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18 i 110/18 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
15. Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)
16. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
17. Pravilnik o stvaranju i praćenju ugovornih obveza grada Osijeka za nabavu roba, usluga i radova (srpanj 2017.)
18. Uredba o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (Narodne novine 10/12)
19. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17)
20. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama Grada. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Grada. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2018. nisu utvrđene nepravilnosti.

Grad u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Grada za 2015., o čemu je sastavljeno Izvešće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2018. provjereno je je li Grad postupio prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2015.	U poslovnim knjigama evidentirati vrijednost groblja.	ožujak 2017.	provedeno
2.		2015.	Ustrojiti riznicu kao sustav upravljanja proračunskim sredstvima Grada i njegovih korisnika.	nije određen rok	u postupku provedbe
3.	Obveze	2015.	Ispunjavati obveze prema dobavljačima u ugovorenim rokovima.	nije određen rok	provedeno
4.	Prihodi	2015.	Namjenska sredstva (sredstva komunalnog doprinosa, spomeničke rente, od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo i naknada za parkirališna i garažna mjesta) iz prethodnih godina utrošiti za propisane namjene. U svrhu provedbe naloga odnosno utroška ovih sredstava potrebno je utvrditi projekte odnosno programe koji će se financirati iz tih sredstava, vrijednosti investicija te utvrditi dinamiku odnosno rokove realizacije projekata.	konac 2021.	u postupku provedbe
5.	Rashodi	2015.	Za izgrađene sportske objekte, financirane proračunskim sredstvima urediti imovinsko pravne odnose, odnosno pitanje vlasništva.	nije određen rok	u postupku provedbe
6.		2015.	Evidentirati u poslovnim knjigama izgrađene objekte komunalne infrastrukture na grobljima.	nije određen rok	u postupku provedbe

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su u postupku provedbe daje se u nastavku.

- U cilju ustrojavanja riznice, u 2018. informatička tvrtka je izradila izvedbeni projekt za implementaciju programskog sustava kojeg koristi Grad, kod proračunskih korisnika. Projekt sadrži tri faze, od uvođenja jedinstvenog računovodstvenog programa, provođenja plaćanja e-računa proračunskih korisnika te ukidanja žiro računa i prelaska na punu riznicu. Proračunski korisnici svoje financijske planove i zahtjeve za isplatu sredstava iz proračuna te dokumentaciju dostavljaju putem mrežne aplikacije povezane sa sustavom Grada. Do konca 2018. osam proračunskih korisnika u potpunosti, a deset proračunskih korisnika djelomično koristi jedinstveni računovodstveni program koji koristi Grad. Prema projektu, potpuno ustrojavanje riznice planirano je u 2022.

- Revizijom iz prethodnih godina utvrđeno je da prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu u iznosu 68.670.795,00 kn (sredstva komunalnog doprinosa u iznosu 31.415.082,00 kn, spomeničke rente u iznosu 18.868.737,00 kn, od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 16.804.858,00 kn i naknada za parkirališna i garažna mjesta u iznosu 1.582.118,00 kn) nisu utrošeni za propisane namjene, nego za druge proračunske potrebe. U vezi s nalogom da se proračunima za iduća proračunska razdoblja planiraju sredstva u visini prihoda koji su u prethodnim godinama utrošeni za druge proračunske potrebe, Grad se u 2018. i prethodnim godinama (2016. i 2017.) kreditno zadužio za financiranje gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture te rekonstrukciju, dogradnju i prenamjenu kulturnih dobara te je do konca 2018. otplatom glavnice kredita izvršio povrat sredstava u visini prethodnih godina utrošenog komunalnog doprinosa i dijela spomeničke rente. Proračunom za 2019. i projekcijama za sljedeće dvije godine, Grad je planirao sredstva u visini prethodnih godina utrošenih prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Projekcijom za 2021. planirano je kreditno zaduživanje u iznosu 15.332.300,00 kn za izgradnju većeg broja stambenih jedinica.
- Revizijom iz prethodnih godina utvrđeno je da se trgovačkom društvu za održavanje sportskih objekata i terena prenose sredstva za izgradnju, uređenje i sanaciju sportskih objekata te nabavu opreme za sportske objekte. Od 2007. do konca 2015. prenesena sredstva iznose 26.123.369,00 kn. S obzirom da se radi o sportskim objektima koji su financirani proračunskim sredstvima, predloženo je za izgrađene sportske objekte urediti imovinsko pravne odnose, odnosno pitanje vlasništva. U veljači 2017. unutarnja revizija Grada sastavila je konačno izvješće o reviziji procesa uspostave i vođenja evidencije o nefinancijskoj imovine Grada. Revizijom su obuhvaćene analitičke kartice sportskih objekata te sportskih i rekreacijskih terena koji se vode u aplikaciji evidencija dugotrajne imovine. Utvrđeno je da se sportski objekti i ulaganja vode u evidenciji Grada i evidenciji trgovačkog društva za upravljanje i održavanje sportskih objekata i terena. Preporuka unutarnje revizije je imenovanje radnog tima koji će pripremati svu dokumentaciju potrebnu za rješavanje prijenosa svake pojedine imovine iz poslovnih knjiga trgovačkog društva u poslovne knjige Grada. Grad je trgovačkom društvu dostavio pregled izvršenih ulaganja putem kapitalnih pomoći uz zahtjev da za svaku doznaku Grada utvrdi način knjiženja u svojim poslovnim knjigama, te mogućnost prijenosa iste Gradu.
- Revizijom iz prethodnih godina utvrđeno je da se trgovačkom društvu za održavanje i upravljanje grobljima prenose sredstva za financiranje izgradnje komunalne infrastrukture na grobljima, koja se evidentira u poslovnim knjigama trgovačkog društva. Prema propisima, groblja su komunalni objekti u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na čijem se području nalaze te je naloženo evidentirati objekte komunalne infrastrukture na grobljima u poslovnim knjigama Grada. Vrijednost sagrađenih objekata komunalne infrastrukture na grobljima financiranih od 2005. do konca 2014. iznosi 11.964.382,00 kn. U poslovnim knjigama Grada koncem 2018. evidentirani su objekti komunalne infrastrukture na grobljima (prenesena imovina) u vrijednosti 6.965.505,00 kn. Od 2015. sva ulaganja na grobljima evidentiraju se kao imovina Grada u okviru ulaganja na građevinskim objektima.

Grad je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Grad je suglasan sa statusom naloga i preporuka iz prošle revizije koji nisu u cijelosti provedeni. Navodi da će utvrditi rokove izvršenja za naloge i preporuke za koje nisu ranije utvrđeni.*